

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија

<http://fmu.ukim.edu.mk/>

тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

**СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА
ПРОГРАМА ПО ХАРМОНИКА**

2022/2023

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО ХАРМОНИКА

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	1K171-22	Хармоника 1	I	2	0	7
2.	1T255	Хармонија со хармонска анализа 1	I	2	0	4
3.	1T001	Солфеж 1	I	2	0	4
4.	1T141	Историја на музиката 1	I	2	0	3
5.	1T131	Хорско пеење 1	I	4	0	3
6.	1K521	Литература за хармоника 1	I	2	0	3
7.	1C101	Камерна музика 1	I	1	0	3
8.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
9.	1K172-22	Хармоника 2	II	2	0	7
10.	1T256	Хармонија со хармонска анализа 2	II	2	0	4
11.	1T002	Солфеж 2	II	2	0	4
12.	1T142	Историја на музиката 2	II	2	0	3
13.	1T132	Хорско пеење 2	II	4	0	3
14.	1K522	Литература за хармоника 2	II	2	0	3
15.	1C102	Камерна музика 2	II	1	0	3
16.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				34	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	1K173-22	Хармоника 3	III	2	0	8
2.	1C103	Камерна музика 3	III	1	0	3
3.	1T177	Основи на музичките форми со анализа 1	III	2	0	4
4.	1T143	Историја на музиката 3	III	2	0	3
5.	1T921	Ансамбл 1	III	1	0	3
6.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
9.	1K174-22	Хармоника 4	IV	2	0	8
10.	1C104	Камерна музика 4	IV	1	0	3

11.	1T178	Основи на музичките форми со анализа 2	IV	2	0	4
12.	1T144	Историја на музиката 4	IV	2	0	3
13.	1T922	Ансамбл 2	IV	1	0	3
14.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1K175-22	Хармоника 5	V	2	0	11
2.	1C105	Камерна музика 5	V	1	0	3
3.	1K201	Методика на наставата по клавишни инструменти 1	V	2	0	4
4.	1T923	Ансамбл 3	V	1	0	3
5.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
8.	1K176-22	Хармоника 6	VI	2	0	11
9.	1C106	Камерна музика 6	VI	1	0	3
10.	1K202	Методика на наставата по клавишни инструменти 2	VI	2	0	4
11.	1T924	Ансамбл 4	VI	1	0	3
12.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
13.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				24	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1K177-22	Хармоника 7	VII	2	0	8
2.	1C107	Камерна музика 7	VII	1	0	3
3.	1K203	Методика на наставата по клавишни инструменти 3	VII	2	0	4

4.	1K501	Историја на пијанизмот 1	VII	2	0	3
5.	1T925	Ансамбл 5	VII	1	0	3
6.	1T923	Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1K178-22	Хармоника8	VIII	2	0	8
10.	1C108	Камерна музика 8	VIII	1	0	3
11.	1K204	Методика на наставата по клавишни инструменти 4	VIII	2	0	4
12.	1K502	Историја на пијанизмот 2	VIII	2	0	3
13.	1T926	Ансамбл 6	VIII	1	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Листа на изборни предмети

*листата на активни изборни предмети се објавува пред почетокот на секоја учебна година

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	1T103	Солфеж 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
2.	1T104	Солфеж 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
3.	1T133	Хорско пеене 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
4.	1T134	Хорско пеене 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
5.	1T135	Хорско пеене 5	V, VII	2	0	3	ФМУ
6.	1T136	Хорско пеене 6	VI, VIII	2	0	3	ФМУ
7.	1T137	Хорско пеене 7	VII	2	0	3	ФМУ
8.	1T138	Хорско пеене 8	VIII	2	0	3	ФМУ
9.	1И501	Естетика на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
10.	1И502	Естетика на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
11.	1И503	Естетика на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
12.	1И504	Естетика на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
13.	1И311	Аудиовизија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ

14.	ИИ312	Аудиовизија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
15.	ИИ313	Аудиовизија 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
16.	ИИ314	Аудиовизија 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
17.	ИИ309	Нотографија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
18.	ИИ310	Нотографија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
19.	IT231	Македонски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
20.	IT232	Македонски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
21.	IT241	Светски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
22.	IT242	Светски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
23.	IT711	Социологија на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
24.	IT712	Социологија на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
25.	IT145	Историја на музиката 5	V, VII	2	0	3	ФМУ
26.	IT146	Историја на музиката 6	VI, VIII	2	0	3	ФМУ
27.	ИИ203	Педагогија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
28.	ИИ204	Педагогија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
29.	ИИ201	Психологија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
30.	ИИ202	Психологија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
31.	ИИ211	Вокална полифонија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
32.	ИИ212	Вокална полифонија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
33.	IT281	Електронска музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ

34.	1T282	Електронска музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
35.	1T261	Основи на дигиталното архивирање 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
36.	1T262	Основи на дигиталното архивирање 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
37.	1T341	Основи на методологија на научното истражување 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
38.	1T342	Основи на методологија на научното истражување 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
39.	1И301	Вовед во музичкиот менаџмент 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
40.	1И302	Вовед во музичкиот менаџмент 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
41.	1T441	Теорија на изведбата 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
42.	1T442	Теорија на изведбата 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
43.	1T443	Теорија на изведбата 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
44.	1T444	Теорија на изведбата 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
45.	1T523	Техники на композирање во музиката на XX век 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
46.	1T524	Техники на композирање во музиката на XX век 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ПРВА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 1			
2.	Код	1К171-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен; Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника.</p> <p>Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови.</p> <p>Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди.</p> <p>Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.</p> <p>Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Систематска работа на техничкото знаење на студентот. Развивање на слушните, спознајните (когнитивните) и доживувачки способности. Работа и изведба на индивидуална програма, која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот. Интерпретација на литература за хармоника од различни стилски епохи, со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој студент. Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства. Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7 x 30 = 210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 180 = 210 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	

		16.3.	Вежбање	180 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4	Завршен испит		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција со програма различна од онаа што се презентира на завршниот испит. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: - Соната од Доменико Скарлати или една композиција од Ж.Ф.Рамо,Ф.Купрен - Дело со слободна форма(оригинално или транскрипција) или став од соната или концерт или најмалку 3 става од свита 4.Програмата се изведува напамет		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1. На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи.Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално,во зависност од педагошката оправданост,од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.			
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	
1.					

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија со хармонска анализа 1				
2.	Код	1T255				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметост - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Сите инструменти, Соло пеење: прва година/прв семестар Етномузикологија: втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија и истите да ги применат во аналитичкиот пристап на делата од трите стилски епохи: барок, класицизам и романтизам, во рамките на кои што се одвива нивниот едукативен процес и во најголем дел нивниот уметнички ангажман.					
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со историскиот развој на хармонското мислење низ трите стилски епохи во кои се создава и развива тоналниот систем (барок, класицизам, романтизам) и неговата улога во музичкото творештво. Квинтакорди како носители на хармонските постапки, положба, слог и фактура, функционална припадност, односи помеѓу квинтакордите, каденци, хармонски и мелодиски ритам, синкопирана хармонија, сектакорди, обележување на бас, квартсектакорди, мелодиски мол и фригиска каденца, доминантен септакорд, споредни септакорди во дур и во мол, мол-дур, секвенци, доминантен нонакорд.					
12.	Методи на учење: Предавања, аудио-видео презентации, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+15+75 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски),			

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			15 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			75 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
	Дополнителна литература					
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		2.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989

		3.	Despić, Dejan	Harmonska analiza	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987
		4.	Despić, Dejan	Opažanje tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981
		5.	Piston, Walter	Harmony	New York/London: W.W. Norton & Company	1962

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 1				
2.	Код	1T001				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско дирирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско дирирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				

14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови		90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>	
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd
	3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	
	22.2.	Дополнителна литература			
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	
1.					

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 1				
2.	Код	1T141				
3.	Студиска програма	<p><u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.</p> <p><u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц</p>				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / прв семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма:	Музичко-историскиот развој, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до епохата на музичката Ренесанса во западно-европската музика, т.е. до крајот на XVI век.				
12.	Методи на учење:	Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90				

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
3.	Материјали од предметен наставник					

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 1			
2.	Код	1Т131			
3.	Студиска програма	<p><u>Задолжителен:</u> Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара.</p> <p><u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.</p>			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година/прв семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навикнување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навикнување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како a capella така				

	и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.			
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови		
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		80 бодови
	17.4.	Завршен испит		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). Совладување на тековната програма. Учество во проектите на хоровите при ФМУ 	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација, јавни настапи.	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		
		Реден број	Автор	Наслов
1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Литература за хармоника 1			
2.	Код	1K521			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/Прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата по предметот литература за хармоника е студентите да се запознаат со најзначајните композитори и нивните дела кои се изведуваат на инструментот хармоника.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Развој на инструментот хармоника и литературата за овој инструмент - Класификација и поделби на хармоникашката литература - Ознаки кои се користат во хармоникашката литература - Запознавање со најразлични примери од музичката литература преку слушање и анализирање на одбрани дела од музичката литература на композиторите В. Золотарјов, Н. Чајкин, В. Семјонов, Т.И. Лундквист, В. Власов, А. Репников, В. Зубицки, Ф. Анцелис и др. - Запознавање со најзначајните изведувачи, ансамби, оркестри и диригенти 				
12.	Методи на учење: Индуктивно-дедуктивен, метод на набљудување, аудио-визуелен метод				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Во текот на еден семестар студентот е должен да изготви и предаде во писмена форма најмалку една семинарска работа - Завршниот испит е усмен или писмен и содржи 10 прашања. 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Проф. Зорица Каракутовска	Авторизирани предавања по предметот „Литература за хармоника 1“	ФМУ - Скопје	2012
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Композитори на дела за хармоника	Одбрани примери од музичката литература на посочените композитори од сопствена нототека и фонотека	Разни издавачи	-
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 1			
2.	Код	1C101			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејџа, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3

8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракуговска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.			
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција		

		3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.				
		2.					
	3.						
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
3.							

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 2				
2.	Код	1К172-22				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Хармоника				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7	
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармоника 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника. Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови. Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди. Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар. Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на					

	специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.			
11.	Содржина на предметната програма: Систематска работа на техничкото знаење на студентот.Развивање на слушните,спознајните(когнитивните) и доживувачки способности.Работа и изведба на индивидуална програма,која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот.Интрепретација на литература за хармоника од различни стилски епохи,со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој студент.Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа.Подготовка за настапување.Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства.Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	7 x 30 = 210 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 180 = 210 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	/
		16.3.	Вежбање	180часови
17.	Начин на оценување - нумеричко			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција со програма различна од онаа што се презентира на завршниот испит. 3.Програмата за завршниот испит мора да содржи: -Соната од Доменико Скарлати - Полифона композиција (Прелудиум и фуга од Ј.С.Бах “Добро темпериран клавир” или полифоно оргуљско дело -циклична композиција		

		(Соната, концерт, свита, варијации) -едно дело со слободна форма или став од соната или концерт или најмалку 3 става од свита -Програмата се изведува напамет и најмалку една од композициите мора да биде оригинално дело за Хармоника				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2. На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост, од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.				
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија со хармонска анализа 2			
2.	Код	1Т256			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Сите инструменти, Соло пеење: прва година/втор семестар Етномузикологија: втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија со хармонска анализа 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија и истите да ги применат во аналитичкиот пристап на делата од трите стилски епохи: барок, класицизам и романтизам, во рамките на кои што се одвива нивниот едукативен процес и во најголем дел нивниот уметнички ангажман.			
11.	Содржина на предметната програма: Дијатонски модуляции: континуиран и дисконтинуиран премин од тоналитет во тоналитет како значајна придобивка на тоналниот систем во микро и макро формални целини. Дијатонски модуляции од дур во дур, од дур во мол, од мол во мол и од мол во дур. Модуляции врз основа на фригиско движење. Модуляции со помош на енхармонска замена на квинтакордите. Анализа на соодветни примери во кои се изведуваат дијатонски модуляции и нивно звучно претставување на пијано. Хроматско движење и алтерација, хроматска квинтна и хроматска терцна сродност, несродни акорди во хроматиката, вонтонални доминанти. Хроматски модуляции: хроматски модуляции со помош на хроматска квинтна сродност, хроматски модуляции со помош на хроматска терцна сродност, хроматски модуляции со помош на хроматска промена на склопот на акордот. Рекапитулација на хроматските модуляции. Наполитански секстакорд и модилации со помош на наполитанскиот секстакорд. Анализа на соодветни примери во кои се изведуваат хроматски модуляции, како и на сите мелодиско-хармонски појави значајни за профилот, претставени низ теориски, аналитички и аудитивен пристап.			
12.	Методи на учење: Предавања, аудио-видео презентации, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+75 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	75 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		2.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		3.	Despić, Dejan	Harmonska analiza	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987
		4.	Despić, Dejan	Opažanje tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981
	5.	Piston, Walter	Harmony	New York/London: W.W. Norton & Company	1962	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 2
2.	Код	1T002
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.
4.	Организатор на	Факултет за музичка уметност - Скопје

	студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен и вовед во двогласен				
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕCTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfège rythmiques (premier recueil 1-25, deuxième recueil 26-50)</i>	
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 2
2.	Код	1Т142
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра,	Факултет за музичка уметност - Скопје

	оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / втор семестар, Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Епохата на музичкиот Барок во западно-европската музика, од почетокот на 17-тиот до половината на 18-тиот век.				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување		Нумеричко		
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
	3.	Материјали од предметен наставник				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 2
2.	Код	1Т132
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.
4.	Организатор на студиската програма	Факултет за музичка уметност- Скопје

	(единица, односно - институт, катедра, оддел)			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	<u>Задолжителен:</u> прва година/втор семестар <u>Изборен:</u> во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навикнување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навикнување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.			
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како а capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.			
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови		
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		80 бодови

	17.4.	Завршен испит			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50 бода			5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			<ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). Совладување на тековната програма. Учество во проектите на хоровите при ФМУ 	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студенски анкети, самовалуација, јавни настапи.	
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Литература за хармоника 2			
2.	Код	1K522			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по литература за хармоника 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата по предметот литература за хармоника е студентите да се запознаат со најзначајните композитори и нивните дела кои се изведуваат на инструментот хармоника.				
11.	Содржина на предметната програма: - Литературата за хармоника во транскрипција - Класификација и поделби на литературата во транскрипција - Слушање и разгледување на делата во оригинално издание за инструментите за кои се напишани и споредба со транскрипциите за хармоника				

	<ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со најразлични примери од музичката литература преку слушање и анализирање на одбрани дела од музичката литература на композиторите Е. Дербенко, В. Тројан, В. Јакоби, А. Кусјаков, С. Губајдулина, Б. Преч, А. Нортхејм, П. Маконен, Н.В. Бенџон, О. Шмит и др. - Запознавање со најзначајните изведувачи, ансамби, оркестри и диригенти 				
12.	Методи на учење: Индуктивно-дедуктивен, метод на набљудување, аудио-визуелен метод				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Во текот на еден семестар студентот е должен да изготви и предаде во писмена форма најмалку една семинарска работа - Завршниот испит е усмен или писмен и содржи 10 прашања. 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Проф. Зорица Каракутовска	Авторизирани предавања по предметот „Литература за хармоника 2“	ФМУ - Скопје	2012

		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Композитори на дела за хармоника	Одбрани примери од музичката литература на посочените композитори од сопствена нототека и фонотека	Разни издавачи	-
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 2			
2.	Код	1С102			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракуговска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				

13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4	Завршен испит		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.		
		2.			
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
				Година	

		1.				
		2.				
		3.				

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ВТОРА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 3				
2.	Код	1К173-22				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Хармоника				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	8	
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармоника 2				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника.</p> <p>Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови.</p> <p>Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди.</p> <p>Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.</p> <p>Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.</p>					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Систематска работа на техничкото знаење на студентот. Развивање на слушните, спознајните (когнитивните) и доживувачки способности. Работа и изведба на индивидуална програма, која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот. Интерпретација на литература за хармоника од различни стилски епохи, со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој студент. Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства. Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.</p>					
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.</p>					
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 x 30 = 240 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 210 = 240 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Вежбање	210 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4	Завршен испит		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција со програма различна од онаа што се презентира на завршниот испит. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: - Соната од Доменико Скарлати или една композиција од Ж.Ф.Рамо,Ф.Купрен - Дело со слободна форма(оригинално или транскрипција) или став од соната или концерт или најмалку 3 става од свита 4. Програмата се изведува напамет		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настани, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		3. На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи.Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално,во зависност од педагошката оправданост,од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.			
2.					

		3.				
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	3.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 3				
2.	Код	1С103				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3	
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамбловото музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.					
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава			15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,			/ часови

			тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4	Завршен испит		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.		
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на музичките форми со анализа 1			
2.	Код	1T177			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги запознае студентите со основните типови градби и форми на музичките дела и да ги оспособи истите да ги препознаваат и анализираат, врз основа на што би ја формирале драматуршката линија на нивната изведба, со цел сознанијата и вештините од таа област да ги применат во својата понатамошна работа како музички исполнители и наставници по наведените инструменти и соло пеење.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на музичките форми, методологија на анализа на музичките форми, реченица, период, реченица-период, прости и развиени едноделни форми, проста дводелна, проста дводелна репризна и проста троделна форма, сложена троделна форма.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, анализи на соодветни дела на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични задачи, практична работа дома, тимска работа, изработка на испитни барања, учење низ пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+25+25+40 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			96 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			4 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За потпис: - Редовно посетување на наставата, не повеќе од 4 отсуства За полагање завршен испит: - Освоени минимум 25 бода во текот на семестарот од сите форми на активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација, анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Г. Коларовски	Авторизирани предавања по музички форми	
		2.	В. Перичиќ- Д. Сковран	Наука за музичките форми	Универзитет уметности, Београд
		3.	Б. Поповиќ	Музичка форма или смисол во музиката	Културни центар Београда, едиција Clio
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Б. Асафјев	Музичката форма како процес	Госиздат, Москва
		2.	Б. Валас	Музичката структура и изведбата	Yale University, New Haven
3.		Б. Валас	Формата во музиката	Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 3
2.	Код	1T143
3.	Студиска програма	<p><u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење.</p> <p><u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.</p>

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / трет семестар Изборен: втора, трета и четврта година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на преткласичниот период, до првата генерација германски музички романтичари (вклучително: Ф. Шуберт, К. М. Вебер, Р. Шуман, Ф. Менделсон).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување	Нумеричко			
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За потпис: <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување За завршен испит: <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
	3.	Материјали од предметен наставник				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 1			
2.	Код	1Т921			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата е преку членувањето во разни ансамбли студентите да стекнат вештини во заедничкото				

	музицирање и да се оформат како личности со високо професионално изведувачко ниво. Со учеството во разни ансамбли и изведувачкото на разновиден и богат репертоар кој оваа област го овозможува, низ заедничка соработка со хармоникаши, но и со други инструменталисти или соло пеачи, студентите имаат можност да ја развијат способноста за меѓусебна комуникација и прилагодување кон темброт, стилот и карактерот. Со учеството во разни видови на ансамбли се стекнуваат вештини и компетенции за музичко – педагошка работа во музичките училишта и работа во други културни установи.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Програмската содржина се формира во склад со видот и составот на ансамблот, водејќи сметка за индивидуалните способности и особености на студентите кои ја сочинуваат групата. Програмските содржини имаат за цел континуиран раст и развој во интерпретациските и техничките можности на студентите во рамките на ансамблот. Свирењето во ансамблот, низ добро осмислени програмски содржини, на студентите им овозможуваат стекнување на вештини за заедничко музицирање, заедничко уметничко изразување, заеднички јавни настапи и разбирање на репертоарот и музичката содржина.</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 15 = 45 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 = 45 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		10
	17.4.	Завршен испит		90
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Настап на најмалку една продукција - Програмата за завршниот испит мора да содржи: Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 10 минути. 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната литература за ансамбли од сите видови, од сите музички стилови и форми. Возможна е транскрипција на дела и редакција на текст во дела напишани за други музички формации. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.				
		2.					
	3.						
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
3.							

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 4			
2.	Код	1K174-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	8
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармоника 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника. Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови. Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди. Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар. Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематска работа на техничкото знаење на студентот. Развивање на слушните, спознајните (когнитивните) и доживувачки способности. Работа и изведба на индивидуална програма, која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот. Интрепретација на литература за хармоника од различни стилски епохи, со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој				

	студент.Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа.Подготовка за настапување.Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства.Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 x 30 = 240 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 210 = 240 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	/
		16.3.	Вежбање	210 часови
17.	Начин на оценување - нумеричко			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција со програма различна од онаа што се презентира на завршниот испит. 3.Програмата за завршниот испит мора да содржи: -Соната од Доменико Скарлати - Полифона композиција (Прелудиум и fuga од Ј.С.Бах “Добро темперираниот клавир” или полифоно оргуљско дело -циклична композиција (Соната,концерт,света,варијации) -едно дело со слободна форма или став од соната или концерт или најмалку 3 става од света -Програмата се изведува напамет и најмалку една од композициите мора да биде оригинално дело за Хармоника		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		4. На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи.Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално,во зависност од педагошката оправданост,од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.				
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		4.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 4				
2.	Код	1С104				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3	
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамбловото музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.					
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика.					

	Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамлот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75/ часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4.	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките				

		способности и афинитети на студентите вклучени во составот.				
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на музичките форми со анализа 2			
2.	Код	1T178			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Основи на музичките форми со анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги запознае студентите со основните типови градби и форми на музичките дела и да ги оспособи истите да ги препознаваат и анализираат, врз основа на што би ја формирале драматуршката линија на нивната изведба, со цел сознанијата и вештините од таа област да ги применат во својата понатамошна работа како музички исполнители и наставници по наведените инструменти и соло пеење.				
11.	Содржина на предметната програма: Остинантни и неостинантни, строги и слободни, орнаментални и карактерни варијации, принципи на варирање, варијации на оригинална или позајмена тема, варијации на една, две и повеќе теми, варијации без тема, форма на втор и трет план кај варијациите, принципи на анализа на варијационен циклус. Просто, преодно и сложено рондо, класично и сонатно рондо, рондо со една, две или три епизоди.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, анализи на соодветни дела на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични задачи, практична работа дома, тимска работа, изработка на испитни барања, учење низ пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски),		/ часови

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: - Редовно посетување на наставата, не повеќе од 4 отсуства За полагање завршен испит: - Освоени минимум 25 бода во текот на семестарот од сите форми на активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Авторизирани предавања по музички форми		
		2.	В. Перичиќ- Д. Сковран	Наука за музичките форми	Универзитет уметности, Београд	1991
	3.	Б. Поповиќ	Музичка форма или смисол во музиката	Културни центар Београда, едиција Clio	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Асафјев	Музичката форма како процес	Госиздат, Москва	1930
		2.	Б. Валас	Музичката структура и изведбата	Yale University, New Haven	1989
3.	Б. Валас	Формата во музиката	Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey	1986		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 4			
2.	Код	1T144			
3.	Студиска програма	<p><u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење.</p> <p><u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.</p>			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / четврти семестар Изборен: втора, трета и четврта година/летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на словенските народи во првата половина на 19-тиот век, до француската музика од втората половина на 19-тиот век (вклучително со неа - без музички импресионизам).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување	Нумеричко			

	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 2
2.	Код	1T922

3.	Студиска програма	Задолжителен: Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата е преку членувањето во разни ансамбли студентите да стекнат вештини во заедничкото музицирање и да се оформат како личности со високо професионално изведувачко ниво. Со учеството во разни ансамбли и изведувањето на разновиден и богат репертоар кој оваа област го овозможува, низ заедничка соработка со хармоникаши, но и со други инструменталисти или соло пеачи, студентите имаат можност да ја развијат способноста за меѓусебна комуникација и прилагодување кон темброт, стилот и карактерот. Со учеството во разни видови на ансамбли се стекнуваат вештини и компетенции за музичко – педагошка работа во музичките училишта и работа во други културни установи.				
11.	Содржина на предметната програма: Програмската содржина се формира во склад со видот и составот на ансамблот, водејќи сметка за индивидуалните способности и особености на студентите кои ја сочинуваат групата. Програмските содржини имаат за цел континуиран раст и развој во интерпретациските и техничките можности на студентите во рамките на ансамблот. Свирењето во ансамблот, низ добро осмислени програмски содржини, на студентите им овозможуваат стекнување на вештини за заедничко музицирање, заедничко уметничко изразување, заеднички јавни настапи и разбирање на репертоарот и музичката содржина.				
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 15 =45 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 = 45 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			10
	17.4.	Завршен испит			90
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Настап на најмалку една продукција - Програмата за завршниот испит мора да содржи: Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 10 минути. 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната литература за ансамбли од сите видови, од сите музички стилови и форми. Возможна е транскрипција на дела и редакција на текст во дела напишани за други музички формации. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.		
		2.			
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ТРЕТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 5
2.	Код	1K175-22
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Хармоника
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт,	Факултет за музичка уметност - Скопје

	катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година /семестар		Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити
8.	Наставник		Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по Хармоника 4		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника. Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови. Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди. Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар. Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематска работа на техничкото знаење на студентот. Развивање на слушните, спознајните (когнитивните) и доживувачки способности. Работа и изведба на индивидуална програма, која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот. Интерпретација на литература за хармоника од различни стилски епохи, со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој студент. Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства. Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		11 x 30 = 330 часови		
14.	Распределба на расположивото време		30 + 300 = 330 часови		
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	/
			16.2.	Самостојни задачи	/
			16.3.	Вежбање	300 часови
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција со програма различна од онаа што се презентира на завршниот испит. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: - Полифона композиција (Прелудиум и fuga од J.C.Бах “Добро темперирани клавир” или полифоно оргуљско дело - едно дело со слободна форма или став од соната или концерт или најмалку 3 става од свита 4. Програмата се изведува напамет		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настани, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		
		Реден број	Автор	Наслов
		Издавач	Година	
		5. На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи.Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално,во зависност од педагошката оправданост,од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.		
		2.		
	3.			
	22.2.	Дополнителна литература		
		Реден број	Автор	Наслов
		Издавач	Година	
5.				
2.				
3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 5
2.	Код	1C105
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.
4.	Организатор на студиската програма	Факултет за музичка уметност - Скопје

	(единица, односно - институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по клавишни инструменти 1			
2.	Код	1К201			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Пијано, Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Гацева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката за				

	клавишни инструменти како наука и да ги воведете во педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за пијано и хармоника. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по пијано и хармоника во музичко образовните институции во Р. Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за клавишни инструменти. Специфики на почетната настава за клавишни инструменти. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата за клавишни инструменти. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата за клавишни инструменти. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од педагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, учење дома.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит:</u> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Т. Свегиев	Авторизирани предавања за предметот: Методика на наставата по клавишни инструменти 1		2006	
		2.	Е. М. Timakin	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1998	
		3.	J. Zlatar	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1982	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	М. Куртева	Методика на клавирното обучение	София	1994	
		2.	А. Стоянов	Методика на обучението по пиано	Наука и изкуство - София	1968	
		3.	Д. Шобајич	Темељи савременог пијанизма	Светови – Нови Сад	2002	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 3				
2.	Код	1Т923				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Хармоника				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Златко Мадевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата е преку членувањето во разни ансамбли студентите да стекнат вештини во заедничкото музицирање и да се оформат како личности со високо професионално изведувачко ниво. Со учеството во разни ансамбли и изведувањето на разновиден и богат репертоар кој оваа област го овозможува, низ заедничка соработка со хармоникаши, но и со други инструменталисти или соло пеачи, студентите имаат можност да ја развијат способноста за меѓусебна комуникација и прилагодување кон темброт, стилот и карактерот. Со учеството во разни видови на ансамбли се стекнуваат вештини и компетенции за музичко – педагошка работа во музичките училишта и работа во други културни установи.					
11.	Содржина на предметната програма: Програмската содржина се формира во склад со видот и составот на ансамблот, водејќи сметка за индивидуалните способности и особености на студентите кои ја сочинуваат групата. Програмските содржини имаат за цел континуиран раст и развој во интерпретативските и техничките можности на студентите во рамките на ансамблот. Свириењето во ансамблот, низ добро осмислени програмски содржини, на студентите им овозможуваат стекнување на вештини за заедничко музицирање, заедничко уметничко изразување, заеднички јавни настапи и разбирање на репертоарот и музичката содржина.					
12.	Методи на учење:					

	Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 15 =45 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 = 45 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		10	
	17.4.	Завршен испит			90
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Настап на најмалку една продукција - Програмата за завршниот испит мора да содржи: Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 10 минути. 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	На располагање е целокупната литература за ансамбли од сите видови, од сите музички стилови и форми. Возможна е транскрипција на дела и редакција на текст во дела напишани за други музички формации. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките				

		способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.			
		3.			
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 6			
2.	Код	1K176-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	11
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармоника 5			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника.</p> <p>Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови.</p> <p>Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди.</p> <p>Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.</p> <p>Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Систематска работа на техничкото знаење на студентот. Развивање на слушните, спознајните (когнитивните) и доживувачки способности. Работа и изведба на индивидуална програма, која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот. Интерпретација на литература за хармоника од различни стилски епохи, со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој студент. Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства. Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	11 x 30 = 330 часови			
14.	Распределба на расположивото	30 + 300 = 330 часови			

	време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	/		
		16.3.	Вежбање	300часови		
17.	Начин на оценување - нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p>1. Редовност на наставата</p> <p>2. Настап на најмалку една продукција со програма различна од онаа што се презентира на завршниот испит.</p> <p>3.Програмата за завршниот испит мора да содржи:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Соната од Доменико Скарлати - Полифона композиција (Прелудиум и fuga од Ј.С.Бах “Добро темперираниот клавир” или полифоно оргуљско дело -циклична композиција (Соната,концерт,свита,варијации) -едно дело со слободна форма или став од соната или концерт или најмалку 3 става од свита -Програмата се изведува напамет и најмалку една од композициите мора да биде оригинално дело за Хармоника 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
6. На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи.Изборот на делата и програмата се						

		прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост, од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.				
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		6.				
2.						
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 6			
2.	Код	1С106			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4	Завршен испит		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.		
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			

		3.				
--	--	----	--	--	--	--

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по клавишни инструменти 2				
2.	Код	1K202				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Пијано, Хармоника				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	Проф.д-р Ана Гацева				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по клавишни инструменти 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката за клавишни инструменти како наука и да ги воведо во педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за пијано и хармоника. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по пијано и хармоника во музичко образовните институции во Р. Македонија.					
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за клавишни инструменти. Специфики на почетната настава за клавишни инструменти. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата за клавишни инструменти. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата за клавишни инструменти. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час.					
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од педагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, учење дома.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 x 30 = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи		90 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит:</u> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		4.	Т. Светиев	Авторизирани предавања за предметот: Методика на наставата по клавишни инструменти 2		2006
		5.	Е. М. Timakin	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1998
		6.	J. Zlatar	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1982
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		М. Куртева	Методика на клавирното обучение	София	1994
	2.		А. Стоянов	Методика на обучението по пиано	Наука и изкуство - София	1968
	3.		Д. Шобајич	Темељи савременог пијанизма	Светови – Нови Сад	2002

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 4
2.	Код	1Т924
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Хармоника
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата е преку членувањето во разни ансамбли студентите да стекнат вештини во заедничкото музицирање и да се оформат како личности со високо професионално изведувачко ниво. Со учеството во разни ансамбли и изведувањето на разновиден и богат репертоар кој оваа област го овозможува, низ заедничка соработка со хармоникаши, но и со други инструменталисти или соло пеачи, студентите имаат можност да ја развијат способноста за меѓусебна комуникација и прилагодување кон темброт, стилот и карактерот. Со учеството во разни видови на ансамбли се стекнуваат вештини и компетенции за музичко – педагошка работа во музичките училишта и работа во други културни установи.				
11.	Содржина на предметната програма: Програмската содржина се формира во склад со видот и составот на ансамблот, водејќи сметка за индивидуалните способности и особености на студентите кои ја сочинуваат групата. Програмските содржини имаат за цел континуиран раст и развој во интерпретациските и техничките можности на студентите во рамките на ансамблот. Свирењето во ансамблот, низ добро осмислени програмски содржини, на студентите им овозможуваат стекнување на вештини за заедничко музицирање, заедничко уметничко изразување, заеднички јавни настапи и разбирање на репертоарот и музичката содржина.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 15 =45 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 = 45 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			10
	17.4.	Завршен испит			90
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Настап на најмалку една продукција - Програмата за завршниот испит мора да содржи: Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 10 минути. 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната литература за ансамбли од сите видови, од сите музички стилови и форми. Возможна е транскрипција на дела и редакција на текст во дела напишани за други музички формации. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.		
		2.			
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ЧЕТВРТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 7
2.	Код	1K177-22
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Хармоника

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармоника 6			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника. Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови. Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди. Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар. Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематска работа на техничкото знаење на студентот. Развивање на слушните, спознајните (когнитивните) и доживувачки способности. Работа и изведба на индивидуална програма, која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот. Интерпретација на литература за хармоника од различни стилски епохи, со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој студент. Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства. Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 x 30 = 240 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 210 = 240 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Вежбање	210 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		Не положил	

		од 61 до 100 бода	Положил			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата. 2. Настап на најмалку една продукција со програма што се презентира на завршниот(дипломски) испит. 3. Програмата се изведува напамет				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		7.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи.Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално,во зависност од педагошката оправданост,од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		7.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 7			
2.	Код	1С107			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 6			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература				

	од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.			
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по клавишни инструменти 3			
2.	Код	1К203			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Пијано, Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Ана Гацева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по клавишни инструменти 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката за клавишни инструменти како наука и да ги воведо во педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за пијано и хармоника. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по пијано и хармоника во музичко образовните институции во Р. Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за клавишни инструменти. Специфики на почетната настава за клавишни инструменти. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата за клавишни инструменти. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата за клавишни инструменти. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час. Изведување на практична настава со ученици - почетници.				
12.	Методи на учење:предавања, анализа на примери од педагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, практична работа со ученици почетници, анализа на часовите со учениците, подготовка на завршен концерт со учениците, учење дома.				
13.	Вкупен расположив фонд на	4 x 30 = 120часови			

	време					
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит:</u> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература - резултати од изведувањето на практична настава по пијано и хармоника со ученици – почетници				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		7.	Т. Светиев	Авторизирани предавања за предметот: Методика на наставата по клавишни инструменти 3		2006
		8.	Е. М. Timakin	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1998
		9.	J. Zlatar	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1982
22.2.	Дополнителна литература					

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	М. Куртева	Методика на клавирното обучение	София	1994
	2.	А. Стоянов	Методика на обучението по пиано	Наука и изкуство - София	1968
	3.	Д. Шобајич	Темељи савременог пијанизма	Светови – Нови Сад	2002

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на пијанизмот 1			
2.	Код	1К501			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Пијано, Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Гацева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот историја на пијанизмот е да ги подготви студентите да умеат да направат синтеза во областа на дејноста на композиторите, педагозите и изведувачите кои оставиле значаен белег во историјата на пијанизмот. Ваквата синтеза претставува основна нитка на целата содржина на овој предмет. Воедно, се разгледуваат и анализираат основните законитости на музичките стилови, големите мајстори (композитори, интерпретатори и педагози) и се врши анализа и компарација на интерпретацијата на делата од страна на врвни пијанисти.				
11.	Содржина на предметната програма: Проблеми од историјата и теоријата на пијанистичката интерпретација; еволуција на клавишните инструменти; француската клавирска школа 17-18 век, Купрен и Рамо (најпознати класенисти); национални клавирски школи; Ј.С. Бах и познати изведувачи; виенски класицизам- Моцарт, Хајдн, Бетовен, особености на композиторскиот јазик- интерпретација на дела од класицизмот.				
12.	Методи на учење: предавање, интерактивна настава, практична работа, консултации, самостојно учење и домашни задачи.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 30 = 90			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 5 + 10 + 15 + 30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	5 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	

		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Проектни задачи			
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		-Предадени три семинарски труда и јавно одбранет барем еден семинарски труд во текот на семестарот - не повеќе од 4 отсуства од наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
	Литература					
		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	А. Алексеев,	История фортепианного искусства, ч. 1-2,	Музбика	1982
		2.	H. Schonberg	The great pianists	Victor Gollancz Ltd	1964
22.		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	H. Schenker	The art of performance	University Press, Oxford	1965
		2.	A. Gaceva	Pijanisticki tehniki..	Bigoss dooel skopje	2008
		3.	Kochevitsky, George,	The art of piano playing: A scientific approach	Summy-Birchard Co., EvanstoN	1967

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 5			
2.	Код	1Т925			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата е преку членувањето во разни ансамбли студентите да стекнат вештини во заедничкото музицирање и да се оформат како личности со високо професионално изведувачко ниво. Со учеството во разни ансамбли и изведувањето на разновиден и богат репертоар кој оваа област го овозможува, низ заедничка соработка со хармоникаши, но и со други инструменталисти или соло пеачи, студентите имаат можност да ја развијат способноста за меѓусебна комуникација и прилагодување кон темброт, стилот и карактерот. Со учеството во разни видови на ансамбли се стекнуваат вештини и компетенции за музичко – педагошка работа во музичките училишта и работа во други културни установи.				
11.	Содржина на предметната програма: Програмската содржина се формира во склад со видот и составот на ансамблот, водејќи сметка за индивидуалните способности и особености на студентите кои ја сочинуваат групата. Програмските содржини имаат за цел континуиран раст и развој во интерпретациските и техничките можности на студентите во рамките на ансамблот. Свирењето во ансамблот, низ добро осмислени програмски содржини, на студентите им овозможуваат стекнување на вештини за заедничко музицирање, заедничко уметничко изразување, заеднички јавни настапи и разбирање на репертоарот и музиката содржина.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 15 =45 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 = 45 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
	17.4.	Завршен испит			90	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Настап на најмалку една продукција - Програмата за завршниот испит мора да содржи: Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 10 минути. 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самовалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за ансамбли од сите видови, од сите музички стилови и форми. Возможна е транскрипција на дела и редакција на текст во дела напишани за други музички формации. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармоника 8			
2.	Код	1К178-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен; Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	8
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракутовска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармоника 7			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање на музичките и интерпретативни способности и технички вештини за исполнителство на инструментот хармоника. Стекнување на сознанија за карактеристиките на различните стилови. Стекнување на способности да се изразуваат себеси независно и на високо уметничко ниво во нивните интерпретации на музичките дела од различни стилски периоди. Оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар. Поставување на темелите на професионалната квалификација за наставата по хармоника, преку преку промената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематска работа на техничкото знаење на студентот. Развивање на слушните, спознајните (когнитивните) и доживувачки способности. Работа и изведба на индивидуална програма, која има за цел совладување на елементите потребни за контролирано владеење на инструментот. Интерпретација на литература за хармоника од различни стилски епохи, со избор на дела кој е индивидуално прилагоден на техничките и музичките способности на секој студент. Стекнување сонанија за дидактички постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачки-сценски искуства. Согледување на уметничките и интелектуалните аспекти на музиката.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 x 30 = 240 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 210 = 240 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Вежбање	210 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:			

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција со програма што се презентира на завршниот(дипломски) испитнеизведена на испитот по Хармоника 7. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: - Соната од Доменико Скарлати - Полифона композиција (Прелудиум и fuga од Ј.С.Бах “Добро темперирани клавир” или полифони оргуљско дело - Циклична композиција(оригинално дело во целост) - едно дело со слободна форма или став од соната или концерт или најмалку 3 става од свита (оригинално или транскрипција) - Една пиеса (оригинално дело за Хармоника) 4. Програмата се изведува напамет				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		8. На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички стилови и епохи.Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално,во зависност од педагошката оправданост,од неговите технички и музички способности и неговите афинитети.				
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
8.						

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 8				
2.	Код	1С108				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3	
8.	Наставник	Проф. м-р Зорица Каракуговска, вонр. проф. м-р Златко Мадевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 7				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.					
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање		75 часови	

17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по клавишни инструменти 4
2.	Код	1K204
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Пијано, Хармоника

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Ана Гацева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по клавишни инструменти 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката за клавишни инструменти како наука и да ги воведо во педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за пијано и хармоника. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по пијано и хармоника во музичко образовните институции во Р. Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за клавишни инструменти. Специфики на почетната настава за клавишни инструменти. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата за клавишни инструменти. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата за клавишни инструменти. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час. Изведување на практична настава со ученици - почетници.				
12.	Методи на учење:предавања, анализа на примери од педагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, практична работа со ученици почетници, анализа на часовите со учениците, подготовка на завршен концерт со учениците, учење дома.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература - резултати од изведувањето на практична настава по пијано и хармоника со ученици – почетници 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		10.	Т. Светиев	Авторизирани предавања за предметот: Методика на наставата по клавишни инструменти 4		2006
		11.	Е. М. Timakin	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1998
		12.	J. Zlatar	Klavirska pedagogija	Naklada J. Zlatar -Zagreb	1982
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Куртева	Методика на клавирното обучение	София	1994
		2.	А. Стоянов	Методика на обучението по пиано	Наука и изкуство - София	1968
3.		Д. Шобајич	Темељи савременог пијанизма	Светови – Нови Сад	2002	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на пијанизмот 2			
2.	Код	1K502			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Пијано, Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф.д-р Ана Гацева			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Историја на пијанизмот 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот историја на пијанизмот е да ги подготви студентите да умеат да направат синтеза во областа на дејноста на композиторите, педагозите и изведувачите кои оставиле значаен белег во историјата на пијанизмот. Ваквата синтеза претставува основна нитка на целата содржина на овој предмет. Воедно, се разгледуваат и анализираат основните законитости на музичките стилови, големите мајстори (композитори, интерпретатори и педагози) и се врши анализа и компарација на интерпретацијата на делата од страна на врвни пијанисти.			
11.	Содржина на предметната програма: Виртуози на првата половина на 19 век; западно-европски пијанизам; Шуман, Шопен, Лист- творештво, особини на стилот и педагошка работа; Брамс и творештво. Француската школа; Сен Санс, Франк, Дебиси, Равел; музика за пијано на 20 век, технички иновации и проблеми на интерпретација; пијанизмот во Русија, дела и втемелување на руската пијано школа и руската педагогија, браќата Рубинштајн, Чајковски; Рахмањинов, Скрјабин; Прокофјев; споредбена анализа на дела и пијанистички школи и пристапи; познати современи пијанисти, анализа на изведби и интерпретациски стилови.			
12.	Методи на учење: предавање, интерактивна настава, практична работа, консултации, самостојно учење и домашни задачи			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 30 = 90		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 5 + 10 + 15 + 30 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	5 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
	17.3.	Активност и учество		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	-Предадени три семинарски труда и јавно одбранет барем еден семинарски труд во текот на семестарот - не повеќе од 4 отсуства од наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А. Алексеев,	История фортепианного искусства, ч. 1-2,	Музика	1982
		2.	H. Schonberg	The great pianists	Victor Gollancz Ltd	1964
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	H. Schenker	The art of performance	University Press, Oxford	1965
		2.	A. Gaceva	Pijanisticki tehniki..	Bigoss dooel skopje	2008
		3.	Kochevitsky, George,	The art of piano playing: A scientific approach	Summy-Birchard Co., Evanston	1967

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 6			
2.	Код	1Т926			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Хармоника			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Златко Мадевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на наставата е преку членувањето во разни ансамбли студентите да стекнат вештини во заедничкото музицирање и да се оформат како личности со високо професионално изведувачко ниво. Со учеството во разни ансамбли и изведувањето на разновиден и богат репертоар кој оваа област го овозможува, низ заедничка соработка со хармоникаши, но и со други инструменталисти или соло пеачи, студентите имаат можност да ја развијат способноста за меѓусебна комуникација и прилагодување кон темброт, стилот и карактерот. Со учеството во разни видови на ансамбли се стекнуваат вештини и компетенции за музичко – педагошка работа во музичките училишта и работа во				

	други културни установи.			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Програмската содржина се формира во склад со видот и составот на ансамблот, водејќи сметка за индивидуалните способности и особености на студентите кои ја сочинуваат групата. Програмските содржини имаат за цел континуиран раст и развој во интерпретациските и техничките можности на студентите во рамките на ансамблот. Свирењето во ансамблот, низ добро осмислени програмски содржини, на студентите им овозможуваат стекнување на вештини за заедничко музицирање, заедничко уметничко изразување, заеднички јавни настапи и разбирање на репертоарот и музичката содржина.</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 x 15 = 45 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 30 = 45 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		10
	17.4.	Завршен испит		90
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно посетување на настава - Настап на најмалку една продукција - Програмата за завршниот испит мора да содржи: <p>Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 10 минути.</p>		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за ансамбли од сите видови, од сите музички стилови и форми. Возможна е транскрипција на дела и редакција на текст во дела напишани за други музички формации. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						